

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/279/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814208364
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7814208364.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 47 150 513, práv. zast. advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanej S. Q., V. XX. XX. XXXX, P. E., O. XXX, v konaní zastúpená ustanoveným opatrovníkom, J. L. K., zamestnancom tunajšieho súdu, o zaplatenie sumy 347,99 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 30. 12. 2010, v bode 3, v znení: " V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 alebo 2 tohto Dodatku, alebo v čl. v čl. 3 bod 3.4 alebo 3.5 alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a.) až c.) Všeobecných podmienok MI), a následnej deaktivácie služby, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti účastníka o deaktiváciu služby alebo o ukončenie zmluvy alebo tohto Dodatku v zmysle bodu 2 tohto Dodatku, je zmluvná pokuta splatná okamihom doručenia žiadosti účastníka podniku. Týmto dojednaním nie je dotknuté právo účastníka požiadať podnik o dočasné prerušenie poskytovania služby z dôvodov na strane účastníka; prerušením poskytovania služby a programu služby nie je dotknutá povinnosť účastníka platiť podniku mesačný paušálny poplatok za príslušný program služby uvedený v Cenníku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto dodatku nezaniká právo podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.", je neprijateľná.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 16,05 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 13,10 Eur od 04. 09. 2011 a zo sumy 2,95 Eur od 04. 10. 2011 do zaplatenia, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 347,99 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 13,10 Eur od 04. 09. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 2,95 Eur od 04. 10. 2011 do zaplatenia, vo výške 8,75% ročne zo sumy 331,94 Eur od 04. 12. 2012 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, Slovak Telekom, a. s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10, IČO: 35 763 469, uzavrel so žalovanou Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanej, ktorá sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu poplatky riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúry č. 7211775746 na sumu 331,94 Eur, so splatnosťou 03.12.2012, f. č.

7109045745 na sumu 2,95 Eur, so splatnosťou 03.10.2011 a f. č. 7107913617 na sumu 13,10 Eur, so splatnosťou 03.09.2011. Ku dňu postúpenia pohľadávky bola dlžná suma v nezmenenej výške. Keďže žalovaná riadne a včas nesplácala poskytnuté služby žalobcom, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania.

K uplatnenej zmluvnej pokute žalobca zdôraznil, že žalovaná nedodrжала určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy a dodatku, a to predovšetkým povinnosť uhradiť cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti. Tak ako to vyplýva z názoru Krajského súdu v Prešove, č. k. 9Co/31/2012 - 157 zo dňa 19. 03. 2013, je dané právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Nárok je aj v prípade, že dodávateľovi vznikne škoda v podstatne nižšej výške, ako je zmluvná pokuta. Súd teda môže označiť dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, ak výška zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ dostal. Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.06.2013, uzavretou medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., Bratislava a postupníkom BL Telecom collection, s. r. o., so sídlom v Bratislave, bola postúpená pohľadávka voči žalovanému pod č. 9001257252, registrovaná na tunajšom súde pod SprV/477/2013 a SprV/430/2013.

Keďže počas konania nebolo možné zistiť súčasný pobyt žalovanej, súd jej ustanovil opatrovníka na zastupovanie v konaní uznesením č. k. 12C/279/2014 - 41 zo dňa 11. 09. 2015

Ustanovený opatrovník žalovanej sa nevyjadril k doručenej žalobe, nenavrhol doplnenie dokazovania, z toho dôvodu súd postupoval v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednáva, na základe listinných dôkazov predložených žalobcom, v súlade s ust. §115a O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávania v drobných sporoch.

Podľa ust. § 156 ods. 1 O. s. p., rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Zo Zmluvy o pripojení - služba T-Mobile mobilný internet zo dňa 30. 12. 2010 a z Dodatku k tejto zmluve zo dňa 30. 12. 2010, uzavretej medzi predchodcom žalobcu a žalovanou ako fyzickou osobou - nepodnikateľkou, vyplynulo poskytnutie koncového zariadenia LEADTEK USB MODEM BLACK, podľa účastníckeho programu poskytovaného žalobcom „MI NA VŠETKO“. Žalovanej bola pridelená v zmysle zmluvy Dátová SIM karta/Koncové zariadenie F-OFDM č. 04231110311679, ku ktorej bolo priradené účastnícke telefónne/EUI č. 00300402000127f3. Súčasťou Zmluvy a Dodatku boli identifikačné údaje účastníka. Zmluvná pokuta bola určená vo výške 331,94 Eur, maximálna kúpna cena za MT/Dátové zariadenia predstavovala výšku 1,- Eur, doba viazanosti: 24 mesiacov (Tabuľka č. 1 Dodatku). Z bodu 3 Dodatku k zmluve vyplynulo, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka / najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 alebo 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.4 alebo 3.5 alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a.) až c.) Všeobecných podmienok MI) a následnej deaktivácie služby je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti účastníka o deaktiváciu služby alebo ukončenie zmluvy o pripojení alebo tohto Dodatku v zmysle bodu 2 tohto Dodatku, je zmluvná pokuta splatná okamihom doručenia žiadosti účastníka Podniku. Týmto dojednaním nie je dotknuté právo účastníka požiadať podnik o dočasné prerušenie poskytovania služby z dôvodov na strane účastníka; prerušením poskytovania služby a programu služby nie je dotknutá povinnosť účastníka platiť podniku mesačný paušálny poplatok za príslušný program služby uvedený v Cenníku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto Dodatku, nezaniká právo podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.

Z pripojených faktúr bolo zistené, že:

- faktúrou č. 7107913617 zo dňa 15.08.2011, splatnou dňa 03.09.2011, boli fakturované žalovanej mesačné poplatky a nehlasové služby v sume 13,10 Eur za obdobie od 15.07.2011 do 14.08.2011,
- faktúrou č. 71009045745 zo dňa 15.09.2011, splatnou dňa 03.10.2011, boli fakturované žalovanej mesačné poplatky v sume 2,95 Eur, za obdobie od 15.08.2011 do 14.09.2011,
- faktúrou č. 7211775746 zo dňa 15.11.2012, splatnou dňa 03.12.2012 bola žalovanej fakturovaná zmluvná pokuta v sume 331,94 Eur, za obdobie od 15.10.2012 do 14.11.2012.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a/, Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, účinného v čase uzavretia Zmluvy a Dodatku, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa odseku 4 písm. a.), b.) uvedeného ustanovenia, účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa ust. § 43 ods. 5 písm. b.) uvedeného zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli Zmluvu o pripojení spolu s Dodatkom dňa 30. 12. 2010. Žalovaná porušila dohodnuté podmienky, pretože nezaplatila faktúry za poskytnuté elektronické služby v zmysle uzavretej Zmluvy, pričom tieto služby riadne využívala. Žalovaná v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 42 ods. 4 písm. b.) Zákona č. 610/2003 Z. z., bola povinná vykonávať úhrady za poskytované služby žalobcom vo výške 16,05 Eur. V dôsledku porušenia povinnosti, vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie uvedenej dlžnej sumy, ako aj právo na zaplatenie úroku z omeškania, pretože žalovaná nezaplatila za poskytnuté služby v lehote splatnosti jednotlivých faktúr.

Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu nasledujúcim dňom po uplynutí lehoty splatnosti jednotlivých faktúr. V prípade f. č. 7107913617 dňom 04.09.2011 a v prípade f. č. 71009045745 dňom 04. 10. 2011. Výška úroku k uvedeným dňom omeškania sa riadila ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 586/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., v znení neskorších predpisov. V zmysle uvedeného ustanovenia, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dnu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola ku dňu 04.09.2011 a 04.10.2011 vo výške 1,5 %, s pripočítaním 8 percentuálnych bodov, výška úroku predstavovala 9,5 % ročne.

Súd vyhovel v tejto časti žalobe, pretože uplatnený nárok žalobcu v tomto rozsahu považuje za dôvodný.

Súčasťou uplatneného nároku žalobcu bolo uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 Eur.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa., pretože v danom prípade sa jedná o právny vzťah medzi účastníkmi vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, kde na jednej strane vystupuje žalobca ako právny nástupca poskytovateľa služby, ktorá tvorí predmet jeho podnikania a na druhej strane žalovaný ako spotrebiteľ- nepodnikateľ. Ochrana, ktorú poskytuje Občiansky zákonník spotrebiteľom, umožňuje súdu

preskúmať spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku aj vtedy, ak spotrebiteľ nenamieta nekalý charakter tejto podmienky. Neplatnosť zmluvnej podmienky však nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných náležitostí zmluvy.

Podľa ust. 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), účinného v čase uzavretia Zmluvy a Dodatku, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 písm. a/ uvedeného ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím.

Podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súčasťou Dodatku bola aj zmluvná pokuta vo výške 331,94 Eur, za porušenie definovaných povinností žalovanou v bode 3 Dodatku a odkazom na jednotlivé body Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k deaktivácii služby zo strany predchodcu žalobcu. Podľa bodu 1 písm. b/ Dodatku mal účastník riadne a včas platiť cenu Služieb Podniku podľa zvoleného programu Služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade s Všeobecnými podmienkami predchodcu žalobcu. Všeobecné podmienky neboli súčasťou pripojených listinných dôkazov a nie je ani zrejmé, či boli žalovanej známe v čase podpisovania Zmluvy a Dodatku. Zo Zmluvy o pripojení a jej Dodatku je zrejmé, že boli pripravené právnym predchodcom žalobcu vopred, vo forme predformulovaných zmluvných podmienok, do ktorých boli vpísané údaje o žalovanej, o type odpredávaného mobilného zariadenia, dobe viazanosti a sume zmluvnej pokuty. Žalovaná nemala možnosť zmeniť obsah podmienok poskytovaných služieb, ktoré boli

predmetom Dodatku a už vôbec nie Všeobecných podmienok (ďalej len „VOP“), na ktoré odkazuje Zmluva ako neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je vo vzťahu k dodávateľovi v neporovnateľne slabšej pozícii, z hľadiska skúseností a informovanosti a možnosti vyjednávania o zmluvných podmienkach pred uzavretím zmluvy. Zmena štandardných vopred predformulovaných zmluvných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna, pretože dodávateľ služby rozhodne nezmení text, ktorý je určený pre široký okruh spotrebiteľov a je sformulovaný tak, aby to sledovalo finančný záujem dodávateľa. Z tohto pohľadu je teda rovnosť vo vzťahu dodávateľa a spotrebiteľa len formálna. Bez znevažovania schopnosti spotrebiteľa posúdiť zmluvné podmienky je nesporné, že v podobe ako sú sformulované zmluvné podmienky v Zmluve a Dodatku a predložené spotrebiteľovi, je skutočne málo pravdepodobné, že by sa spotrebiteľ vzhľadom na ich rozsiahlosť, použitú právnu terminológiu, vedel s nimi náležite oboznámiť, zvlášť pokiaľ samotné minimalizované písmo to výrazne sťažuje, až znemožňuje. Pri podpise zmluvy/dodatku nevie spotrebiteľ posúdiť, či v texte Zmluvy/ Dodatku sa vyskytuje neprijateľná zmluvná podmienka, aby sa vyhol uzavretiu zmluvy obsahujúcej neprijateľnú podmienku.

V danom prípade žalobca zabezpečoval zmluvnou pokutou porušenie akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 alebo v bode 2 tohto Dodatku, alebo v čl. 3 bod 3.4, 3.5 alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a.) až c.) Všeobecných podmienok MI, v dôsledku ktorej dôjde k následnej deaktivácii služby zo strany Podniku. Takto koncipovaná úprava zmluvnej pokuty vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov, pričom vlastne dodávateľ určí, ktoré porušenie si vyberie. Navyše sankcie zaťažujú jednostranne len spotrebiteľa, čo svedčí o nerovnováhe účastníkov v tomto spotrebiteľskom vzťahu. Takto upravená zmluvná pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú pokutu.

Podľa ust. § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Zmluvná pokuta upravená v ust. § 544 a nasl. OZ, je upravená ako zabezpečovací inštitút záväzkového práva. Zmluvnú pokutu podľa názoru súdu je možné charakterizovať tak, že ide o dohodou určené plnenie pre prípad porušenia zabezpečenej povinnosti. Základnou charakteristikou je to, že môže vzniknúť len na základe konsenzuálneho právneho úkonu, tzn. len za súhlasného prejavu vôle zmluvných strán. Bez takejto dohody, nie je možné hovoriť o zmluvnej pokute. Pokiaľ teda veriteľ určí výšku zmluvnej pokuty (v danom prípade v typovej zmluve - v Dodatku k zmluve o pripojení a tiež odkazom na Všeobecné podmienky, podľa bodu 3 Dodatku), takéto jednostranné zahrnutie zmluvnej pokuty sa javí ako neprijateľná zmluvná podmienka, spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Značnú nerovnováhu je možné vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje, alebo značne obmedzuje uplatňovanie jeho nárokov a znevýhodňuje ho vo vzťahu k dodávateľovi, ktorý konajúc v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti je vybavený odbornými a praktickými poznatkami a skúsenosťami pri uzatváraní zmlúv uvedeného druhu. Podmienky pre zaplatenie zmluvnej pokuty boli v Dodatku koncipované tak, že žalovaná pri podpisovaní Dodatku k zmluve by len s ťažkosťami postrehla takúto úpravu, ktorá ju v tomto vzťahu značne znevýhodňuje. S ohľadom na rovnováhu práv a povinností strán spotrebiteľskej zmluvy, by nemala byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaná zmluvnou pokutou len jedna strana, a to spotrebiteľ. Uvedené súd konštatuje preto, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane.

Súd pri posudzovaní zmluvnej pokuty dospel k záveru, že ide o neprimeranú sankciu, nielen z dôvodu, že nebola individuálne vyjednaná - dohodnutá, ale aj z dôvodu, že napríklad pri jej aplikácii vôbec dodávateľ nerozlišuje situáciu, kedy dôjde k ukončeniu zmluvy, k porušeniu inou formou, či je to na počiatku vzťahu alebo pred jeho ukončením. Súd má za to, že dodávateľ, ako autor zmluvnej pokuty, v ktorého prospech bola jednostranne vyjadrená v zmluve, mohol a mal jej výšku, ale aj podmienky stanoviť tak, aby bola prijateľná počas celého obdobia trvania zmluvného vzťahu v zmysle uzavretej zmluvy.

Ustanovenie § 53 a ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia Dodatku) zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Toto ustanovenie je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a táto v čl.7 ods.1 ukladá členským štátom EU zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Uvedená zmluvná pokuta spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa je v zmysle ustanovení § 53 Občianskeho zákonníka sankcionovaná neplatnosťou takéhoto dojednania, ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Podľa ust. § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „O.s.p.“), ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadošťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Dojednanie o zmluvnej pokute bolo v konaní určené ako neprijateľná zmluvná podmienka, a teda neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ. Z toho dôvodu súd po zhodnotení vykonaného dokazovania, žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 331,94 Eur spolu s úrokom z omeškania, zamietol ako nedôvodnú.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobca sa dôvodne domáhal zaplata sumy 16,05 Eur, spolu s uplatneným úrokom z omeškania z jednotlivých omeškaných súm. Vo zvyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, súčasne s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky vo výroku rozsudku.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V danom prípade žalobca mal úspech v konaní len do výšky 0,04 %, žalovaná do výšky 99,96 %, tzn. že konečný úspech vo veci mala žalovaná v rozsahu 99,92 % (99,96-0,04). Žalovanej nevznikli žiadne trovy konania, z toho dôvodu súd nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.